

SECUNDVM LVCA M

trius gehennæ concremationem inuenit, qui fructum boni operis contemnit, vnde sequitur: *{Omnis ergo ar. quæ non fa. bo. exci. & in ig. micitur. C H R Y. Eleganter dictum est: Non faciēs fructū, & adiutor.* {Bonum,} officium enim hoc animal Deus creauit, & naturalis est sibi exercitorum instantia, oīu vero innatale. Obest enim inertia, etiam cunctis corporis mebris, nulli autem ut anime. Ea namque cunctis naturaliter mobilisocari nō patitur, sicut autem oīu malum est, ita indecēs exercitium. Ex eo autem q̄ praemit poni tentiam, p̄dēctat, q̄ securis adiaceat, non quidem incidens, sed terrem inveniens, A M B R O. Faciat rogarant autem eum, & milites ergo fructum qui potest gratia, qui debet penitentie, adest dominus qui fructum requirit. **Hom. 20.** d. {G R E G. in Hom. In primitis verbis Baptista Ioannis confortat, q̄ audientium corda turbantur, quæ concilium queruntur, cum subinfertur. Et inter eum tu, dicen: Quid ergo facies? O R I G. Tres ordines inducunt sc̄ificantes Ioannem super salutem tuam, quem scriptura appellauit turbasulius quē publicanos nominaverunt, qui militum appellatione senserūt, T H E O. Et quidem publicanus, & militibus a malo abstine p̄cepit. Turbis autem non maliciois exsistentibus boni aliquod p̄cepit obseruari, vnde sequitur: {Respondens autem dicit, il. qui habet du. tu, det non habenti. G R E G. in Hom. Propter hoc q̄ tunica plus est necessaria vitæ nostræ quam pallium, ad fructum dignum penitentie pertinet, vt nō solum extiora quaæcumq; sed ipsa nobis valde necessaria diuidere cum proximis debeamus, sc̄ificet vel tunicam, quæ vestimur, vel efaciat, quæ carnaliter vivimus, vnde sequitur: {Et qui habet efas similiter faciat.} B A S I. Hic autem docetur q̄ ex omni eo quod afflit supra propriu[m] virtutem necessitatem, tenorem erogare illi, qui non habet propter Deum, qui eximere possumus largitus est. G R E G O. in Hom. Quia enim in lege scriptum est: Dilegas proximum tuum sicut teipsum, minus proximum amare conuincit, qui non cum eo in necessitate illi etiā ea que sunt sibi necessaria parit, icōrē de diuidendis cum proximo duabus tunicis datur preceptum, quoniam si vna dividitur nemo vestitur. Inter haec autem sc̄endum est quantum misericordia opera veleant, cum fructu dignis penitentie ipsa p̄catoris precipiuntur. A M B R O. Alij enim officiorum precepta propria sunt singulorum: misericordia communis est viuis: idem communis preceptum est omnib[us], vt conferant non habenti. Misericordia est plenitudo virtutum, misericordia tamen ipsius pro possibiliate conditionis humanae seruatur, q̄ nisi sibi vnuquis totum eripiat, sed qđ habet cum paupere partitur. O R I G. Profundiri autem locus iste recipit intellectum. Quomodo enim non debemus duob[us] servire dominis, sic duas habere tunicas, sic vnu indumentum veteris hominis, & alterum noui, sed debemus nos exire veretur hominem, & ei dare qui nudus est. Alius, n. habet vnum, aliis vero omnino non habet. Contraria, fortitudine, & quomodo scriptum est, vt in profundum maris precipitemus nostra delicta, sicut proici a nobis oportet viae peccata, & iacere super eum qui vestigia publica exigunt, sive qui condutores sunt vestigia fici, vel rerum publicarum, necnon & hi qui seculi huius lucra per negotia fecerunt: eodem vocabulo cōfentur, quos omnes pariter in suo quemque gradu ab agenda fraude coeret, vt dum primo se ab alienorū tentantem appetit, tandem ad propria cum proximis communicaunt per gentem. Sequitur: Interro: autem eum & mi. d. Quid faciemus & nos? Iustissimo autem moderamine præmoneret, ne ab eis calumniano pedam requirante, quibus militando prædicta debuerant. vnde

In serm. ad diuites.

sequitur: *{Et ita illi: neminem concutias.} & per violentiam. {Neque calumniam facias.} & per fraudulentam malitiam. Et contenti estote stipendiis vestris.* A M B R O. Docens iſcīcā stipendia militia constituta, ne dū sumptus queritur, prado cras̄ ferunt. G R E G. Nazan. Stipendium enim appellat imperiale prouisione & depurata per legem dignitatib[us] munera. AVG. Li. 22. c. 74.

contra Faustum: Sciebat enim eos cum misitare non esse homicidias, sed ministros legis, & non vultores iniuriarum stuardi, sed salutis publicæ defensiones, alioquin respondebat eis. Arma abicie, militiam istam deferente, nemine percute, vulnerante, proxemite. Quid enim cūlpatur in bello? an in pace vñctur? hoc dicitur: *{Quid faciemus & nos?}* Et interrogabant eum turbadientes: Quid faciemus & nos? Et ait illis: Neminem concutias, neque calumniam facias, & cotentis estote stipendiis vestris.

G E Existimante autem populo, & cognitib[us] omnibus in cordibus suis de Ioanne, ne forte ipse esset Christus, respondit Ioannes, dicens omnibus: Ego quidè aqua baptizo vos. Veniet autem & posterior me post me, cuius non sum dignus soluere corrigiā calciamen- torum eius, ipse vos baptabit in spiritu sancto, & igni. Cuius ventilabrum in manu eius, & purgabit aream suam, & congregabit triticum in horreum suum: paleas autem comburet igni inextinguibili.

Hom. 21.

f. Multa quidè & alia exhortans

soluenda calciamentorum corrigia, sive de portandis calciamen- tis: eandem tamen sententiam tenuit: Quisquis etiā verbis suis per calciamentorum memoriam eandem significacionem humiliatis exprimit. A M B R O. Per hoc etiam, quod dicit: Cuius non sum dignus calciamenta portare, euangelica predicationis ostendit in Apostolos gratiam esse collari, qui sunt calcati in euangelium, videtur tamen ideo hoc diceatur, q̄ plerumque Ioannes perfoman accipit populi Iudaeorū. G R E G. Sed & Ioannes se indigni esse ad soluendum corrigiā calciamen- tium, quod non vales, si aperte dicat: Ego redemptoris vestigia denudare non valo, qui sponsi nomen mihi immitteris non vñspis. Mos enim apud veteres fuit, vt si quis eam quæ sibi competitor accepere nollet vxorem, ille ei calciamentum soluere, qui ad hanc ipsius iure propinquatus veniret. Vel quia calciamentum ex mortuis animalibus sunt, in carnis dominus quasi calcarius apparuit, qui morticina nostra corruptionis affumpit. Corrigit ergo calciamentum est ligatura mysterii. Ioannes itaque soluere corrigiam calciamentum eius non valit, quia incarnationis mysterium, nec ipsius inuestigare sufficit, qui hanc per prophetie spiritum agnouit. C H R Y. Et quia dixerat, quod suum sanguinem nil plus haberet quam aquam, consequenter ostendit excellentiam exhibiti per Christum baptismatis, cum subdit: *{Ipse vos baptizabit in spiritu sancto, & igni.}* per ipsam dicit metaphoram ostendens abundantiam gratiae, non enim ait: Dabit vobis spiritum sanctum, sed baptizabit. ac rursus per id quod de igne subiici, ostendit virtutem gratiae, & sic Christus aqua vocat spiritus gratian, ostendens per vocabulum aquæ, pñtorem qui contingit ex ea, & consolationem imminentem, quæ mentibus capacibus illius ingreditur. & Ioannes per ignis vocabulum exprimit seruo rem, & refit studi- nem gratia, necnon & peccatorum confititionem. B E D A. Potest & spiritu sancti nomine ignis significatio intelligi, quia incedit per amorem, & per lapientium corda, quæ repler, illuminat. vnde & Apostoli baptisma sp̄s in ignis vñctio perciptunt. Sunt quia exponunt, q̄ in presenti in ipsi, & in futuro baptizare in igne, vt videlicet sit in remissione omnium peccatorum ex aqua, & spiritu renascimur: ita & runc de leibus quib[us]dam pecatis purgatoriis ignis ante vñctum iudicium baptisatum permisum. O R I L. Et quia Ioannes iuxta Jordaniem fluuium venientes ad baptismum praetolabatur, & alios abigerat, dicens: Generatio viperarum, eos vero qui confitebantur peccata, suscipietur. sic stat in igne flumen dominus Iesus iuxta flâneum rompazem, & quiquicunque post exitum vite huius ad paradisum transire desiderat, & purgatione indiget, hoc cum amne baptizaret, & ad paradise transmittaret: eum vero qui non habet signum priorum baptisatum, laetare igne non baptizetur. B A S I. Non aut p̄ hoc quid dicunt: {Baptizabit vos in spiritu sancto, integrum quæ eis baptisma facietur, in quo nomen filius sp̄s inuocatum est, oportet.} Semper illabatam manere assignatam traditionem in iuvinante gratiam, non addere, vel minorem quicquam excludit a vita perpetua, sicut n. credimus sic & baptismū suscipimus in nomine patris, & filii, & spiritu sancti. G R E C. V S. Per hoc ergo quid dicit: Baptizabit in spiritu sancto, ostendit abundantię gratiae, & beneficii copiam. Ne autem aliqui putent, q̄ dona largiri, & portandas, & voluntas est creatoris: pñntre vero inobedientem nullam fibi fore causam, ob hoc subdit: {Cuius ventilabrum in manu eius.} Often dens, q̄ non solum munificus est dignis: sed etiam prævaricationū vñctor. {Ventilabrum autem promptitudinem iudicium exprimit: non enim cum iudicis: sed in instanti, & absque qualib[us] intermissione par dammandos a collegio salvandorum. C Y R I L. Per hoc autem quod subdit: {Et præambulat aream suam.} Designabat baptista ecclesiam pertinere ad Christum quasi ad dñm. B E D A: Per aream præfens ecclesia figuratur, in qua multi sunt votati, pauci vero electi, cius aream purgatio & nunc virginitas geritur: cum quicunque peruerterat, vel ob manifesta peccata de ecclesia Sacerdotali calibratione eicitur, vel ob occulta post mortem diuinia distinctione damnatur. Et multo rarer in fine perficietur, q̄ misteri filii hominis Angelos suos, & colligent de regno eius oīu scandala. A M B R O. Ventilabri ergo iudicio discriminandorū, dñs declaratur ius habere meritorum, eo q̄ dum frumenta ventilantur in area, plena a vacuis velut quadam aure sp̄ritis examine separantur, vnde sequitur: {Et cogite tri. in hor. suum: paleas autem cōbigne inextingu.} Per hanc comparationem: dominus ostendit, q̄ iudicet die solidam merita, fructusque virtutis ab inanis iactante exiliisque factorum infraeusta levitate discernat, perfectio-

CAPUT III.

A ris meriti viros locatur in mansione cœlesti. Ipse enim per se & ior fructus est qui meruit eius esse conformis, qui sicut granum tritici excidit, ut plurimi fructus asserret. C Y R I L. At paleolentos, & inane signant, & quolibet vento peccati ventilatos, & volubiles. B A S I. Conferunt autem his qui digni sunt regno cœlorum velut palea cœtricōnos tanca in tuitu diuina charitatis, & proximorum hoc faciunt, sive spiritu libis donis, sive corporalibus beneficiis. O R I. Vel quia abesse vento nō posse triticum, & palea separari: id ha-

Hom. 26.

euangelizabat populo. Herodes aut̄ tetrarcha, cū corripere ab illo de Herodiade vxore fratris suū, & de omnibus malis, quæ fecit Herodes: adiecit & hoc super oīa, & inclit Ioannē in carcere. g. Factū est autem cum baptizaret oīis populus, & Iesu baptizato, vñctus ventilabrum in manu sua quod alios paleas: alios triticum esse demonstrat. Cum enim eius palea leuis, id est incredulus, ostendit te esse tentatio qđ latebat. Cū autem fortiter tentamenta tolerauerit: nō te faciet fidele tentatio, atque patientem, sed virtutem que in latet probet in medium. G R E G. Nissenus: Expedit autem scire, quod nec bona quæ per reprobationes repulita sunt honeste videntibus talia sunt, vt verbo valeat explicari, quia nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt. Nec peccatorum passio ad aliquid eorum, quæ in praesenti se sum afficiunt proportionem habent, & quāmvis aliqua illarum pœnam per nostra nominentur vocabula: differt tamen non modicum. Cum enim audis ignem: aliud quiddam coniugere doceris, ex eo quod addidit, {Inextinguibili.} quod in ictum ignem non cadit. G R E G. 15. Cap. 14. Moral. Mirò modo exprimit est ignis gehenna: ignis namque non corporis per consegta ligna nutritur, nec valer nisi fortis subfistere at contra gehennæ ignis, cum si corporis, & in se mislos reprobus corporaliter exurat, lignis non nutritur, sed creatus se mel inextinguibilis durat.

f. O R I G E. Annunciarerat Ioannes Christum, baptismū spiritu sancti p̄dicabat, & quæ euangelii tradit⁹ historia. Exceptus ergo his alia annunciasse monstratur in eo quod dicitur: *{Multa quidè & alia exhortans euangelizabat populo.}* T H E O. Exhortatio enim cuius erat bona doctrina: & ideo conuenienter euangelium dicitur. O R I. Et quia in euangelio emendat. Ioannem de Christo referunt, quia multa & alia locutus est: sic & in praesenti lo intellege quod Lucas hic dixit, quia maiora quædam a Ioanne annunciantur, q̄ ut debeat literis credi. Miratur autem Ioannē, quo inter natos mulieris maior nemo fuerit, q̄ in tantam opinionem meritis virtutis ascenderit, ut a pleros; Christus putaret. Sed illud multo mirabiliter, qđ non timuit Herodem, non formidavit interitem, vnde sequitur: {Herodes autem tetrarcha cum corripere abiit.} E V S. Dicitur autem Tetrarcha ad differentiam alterius Herodis, quo regnante natus est Christus, erat. illi Rex hic ait tetrarcha. Erat autem illi cōs̄un. Aethra Regis Arabum filia, quam cum coniux eſſet fratri sui Philippi, mo re sacrilego dixit, quāmvis prolem haberet a fratre his, nō volumebat hoc agere, quorū fratres sine pñle vita compleuerant. Super hoc Herodem reprehendat baptista, primo quidem diligenter eius audiebat sermones, cum fecerit eos ponderos, & consolatione plenos, sed Herodias concupiscentia cogebat eū aperiari verba Ioannis, vnde & eum detruerit in carcere. Et hoc est quod dicitur: {Adiecit & hoc super om. & inclu. Ioann. in carcere.} B E D A: Non aut̄ his diebus captus est Ioannes, sed iuxta euangelium Ioannis post aliquag[ue] gesta ligna ad dñs, & post eū baptifum diffamatus, sed a Luca propter exaggerandam malitiam Herodis præoccupatus est, qui cum uideret ad prædictationē Ioannis multos confundere, milites credere, publicanos pñnitentem, totum vulgus baptisimus suscipere, pñcte econtra non solum Ioannem contumelias, sed inculcas, & occidit. G L O. Ante etiam quām Lucas aliquid narreret de actibus Iesu, dicitur Ioannem ab Herode captum, vnde ostendat se folumidum eadem facta p̄cipue delcriptum, quae anno galla sunt quām Ioannes captus est, vel punitus.

g. A M B R O. Pulchritudo in his quae in carceris dicta sunt, Lucas compendium sumptus. Et in intelligendum magis, q̄ a Ioanne dñs baptizatus est, q̄ exprimitur reliquit. vnde dicit: *{Factū est autē cū baptizaret oīis populus, & Iesu baptizato, & orāte, aperte cōfici.}* Bap̄izatus est aut̄ dñs non mundari volens, sed inundare aquas, vt abluc p̄ carnem Christi, qui p̄m̄ non cognovit, baptismas ius haberent. G R E G. Nazan. Accedit etiam Christus ad baptismū, forsitan sanctificatus. Baptismū, quod aut nulli dubium est, vñcto totum veteratum Adū immixtus aqua. A M B R O. Quæ etiam sit dñis causa baptismati, dñs ipse declarat, dicens. Sic decet implere omnem iustitiam, quæ est ergo iustitia, nisi quia qđ alterū tibi facere vñs, prior ipse incipias, & tuo alios horteris exēplo? Nemo igitur refugiat Iauāriū grā, q̄n Chis lauacrum pñtē non refugit.

Cat. 20. S. Tho. T 2 C H R Y.

SECUNDVM LVCAM

CHRISTUS. Fuerat autem baptisma Iudaicum, quod sordes carnis amouebat, non conscientia crimina. Nostrum autem baptisma separat a peccatis, lauar animam, & spūs copiam elargit. baptisma vero Iohannis Iudaico praefectus fuit, neque ad obseruantiam corporalium mundificationum inducebat, sed monebat a vita in virtute conuerti. Non stro vero baptisante & orante, apertum est cœlum, & minus, eo q. nec spm. sanctum administrabat, nec remissione qua per gratiam fit exhibebat, cum quasi finis quida esset viro- rique baptismatum, sed neque Iudaico baptisante, nec nro. baptizatus eis Chrs.

fit Mathat, qui fuit Leui, qui fuit Melchi, qui fuit Ianne, qui fuit Ioseph, qui fuit Mathathia, qui fuit Amos, qui fuit Naum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, qui fuit Maath, qui fuit Machathia, qui fuit Semei, qui fuit Ioseph, qui fuit Iuda, qui fuit Ioana, qui fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri, qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cofan, qui fuit Helymadam, qui fuit Her, qui fuit Iesu, qui fuit Obeth, qui fuit Booz, qui fuit Heliezer, qui fuit Ioram, qui fuit Mathat, qui fuit Leui, qui fuit Symeon, qui fuit Iuda, qui fuit Arā, qui fuit Elron, qui

periculum dum differret baptisma at tibi in parvum non redundat piaculum, si transmiges in corruptione natu: non autem in corruptionis teste inducitur. At forsan times ne baptizatus baptisatus munditionis custodias, & propereta differt baptismum. Sed melius eis nonnumquam parumper inquirari, q. omnino gratia capere.

M A C A P T I I I .

147

lus dī, qm semen fratris defuncti iuxta legis veteris Seriem fuītabat. B E D A. vel aliter: Iacob fratri Hely fine liberis defuncti vxorem de mandato legis accipiens genuit Ioseph: natura quidē germinis filium suū, s. m. vero legis preceptū efficitur filius Hely. A V G. de Quæ. no. & v. testamento: Probabilis n. intelligimus

Luca adoptantis originē tenuisse, qui noluit Ioseph genitum dicere ab illo, cuius filiū esse narravit. Commodius n. filius dicitur et q. a quo fuerat adoptatus, q. diceretur ab illo genitus, c. m. carnō. non erat natus. Mattheus autem dicitur: Abraham genuit

fuit Ioseph, q. fuit Iona, q. fuit He liac, q. fuit Melcha, q. fuit Mena, qui fuit Mathatha, q. fuit Nathan, qui fuit David, qui fuit Iesse, qui fuit Iacob, qui fuit Iesu, qui fuit Obeth, qui fuit Booz, qui fuit Heliezer, qui fuit Salmon, qui fuit Nazan, qui fuit Aminadab, qui fuit Leui, q. fuit Symeon, q. fuit Iuda, q. fuit Arā, qui fuit Elron, qui

suo erat despontata generata. Cur aut Ioseph magis q. Maria generatio describitur, cum Maria de spiritus sancto genuerit Christū, & Ioseph a generatione dñi videatur alienus dubitate possemus, nisi confutudo nos inferatur scripturam, q. sem p. viri originem querat, maxime cum in Ioseph etiā origo sit Maric: nam cum viri justus fuerit Ioseph, vtique ex tribu sua, & ex patria sua accepti vxorem, itaque & census tempore ascendit Ioseph de domo, & de patre David, vt psteretur cū Maria vxore sua, q. ex eadē domo, & ex eadem patria professione defet, vtique eiusdem tribus, & eiusdem patria se effe designat: vnde generatione Ioseph explicans subdit: {Q. fuit Hely.} Illud autem aduertamus, q. factus Mattheus Iacob, qui fuit pater Iosephi, q. fuit filius Nathan, q. fuit Maria, q. fuit Ioseph, q. fuit Maria filium Hely, q. fuit Hely, & q. fuit David, q. fuit Iacob, q. fuit Ioseph, & Iacob fuit poteret? G R E G. Nazan. Dicunt autem quidam, q. vna est successio a David vtque ad Ioseph: hunc dñis nominibus ab utroque Euā gelista narratur. Sed hoc abfide fatentur, q. initium huius generationis duos fratres obtinuit, Nathan & Salomonem, vnde generationes diuerfmode profluxerunt. E V S B. Emensus. Ipsi rum ergo verborum sententia intellexū atentius explicemus, si enim approbare Mattheo Ioseph esse filium Iacob, Lucas simili ter approbat Ioseph esse filium Hely, & alia controvicia. Ceterum cum approbat Mattheo, Lucas plurimi opinionem declararet, non propria dicens, vt putabat, non arbitrio alioq. reliqui dubium. Cum non effent inter Iudeos diuersas opiniones de Christo, & oēs reducent ipsu: ad David, propter promissōes ei factas, plurimi autem affererent Christum a David esse futurum: per Salomonem, & alios reges, quidam hanc opinionem vitabant, q. plurimi de regibus dicuntur enormia. Et quia de Lechonias Hieremias dixit, q. non oritur fetus ex ea: colloquando in sede David, quorum opinionem commemorat: Lucas lentiens narrare Matthaeum qualis essevera veritas generationis, & hacten prima ratio. Est & alia profundior. Mattheus, cū inciperet scribere ante conceptionem Mariæ & carnalem nativitatem Iesu, op portune velut in historia præmissit carnalem progenitorem: vnde & generationem a superioribus deruit defendens. Cum enim verbum Dei carnem acciperet descendebat, sed Lucas ad factam per Iauacrum regenerationem profilit, & ibi alia generum successione exponit, & ab his ad primam subleuanam pariter, & peccatorum quos narravit Matthaeus memoriam abdicat, eo q. quicunque in Deo regnatur, sit alienus a criminis parentibus. Et filius factus, & eorum qui secundum Deum vitam duxerunt honestam. Scimicim Abrahā dñi: Tu proficisceris ad patres tuos, non quidem carnales, sed in Deo patres, propter similitudinem honestatis. Igī ei qui in Deo nascitur acfriri, parentes, qui sunt s. m. Deum per aequiparantiam morum. A V G. de Quæ. no. & v. testamento, vel aliter. Mattheus a David per Salomonem descendit ad Ioseph: Lucas vero ab Hely, qui tempore fuit Saluatoris ascendiit per trahendum Nathā filii David, & Hely, & Ioseph iunxit tribum, oftendens viuis generis esse vtrique, ac per hoc non solum Ioseph filius esse Saluatoris, sed & Hely. Ipsa n. rōne qua Ioseph filius dicitur esse Saluator, ipse etiam est & Hely filius, & ceterorum oīum, qui de eadē tribu sunt, hinc est quod dicit A postolus: Q. oīum patres, & ex quibus Christus est carnem. A V G. de Quæ. euang. Vel tres causa concurredit: quare aliquā euangelista fecit ut sit aut. n. vnu euangelista patrem eius, q. genus est nominatur: alter vero vel aīum matrem, vel aliquem de cognatis maioribus posuit: aut vnu erat Ioseph naturalis pater, & alter eum adoptauit: aut more Iudeorum, cū sine filiis viuis deceſſerit eius vox rem propinquus recipiens filium quem genuit propinquus mortuo deputauit. A M B R O. Traditur: n. Nathā, qui a Salomone genus duxit, Iacob generasse filium, & vxorem superluite deceſſe, q. postea Melchi accepit vxorem, ex qua generatus est Hely. Rursum Hely fratre Iacob sine liberis decedente, copulatus est fratris vxori, & generauit filium Ioseph, qui iuxta legem Iacobis.

B I. Isaac autem genuit Iacob, atque in hoc verbo, quod effigeri perirent, donec in ultimo diceret: Iacob autem genuit Ioseph: satis expressis ad eum se patrem p. duxisse originem generationis, q. Ioseph non adoptatus, sed genitus erat, q. si etiam genuit Lucas diceret Ioseph ab Hely, nec sic non hoc verbum perturbare debet, neque enim abfide quisquis dicetur non carnes, sed charitate genuisse, quem sibi filium adoptauit. Merito autem Lucas adoptionis originem suscepit, quia per adoptionem efficiuntur filii Dei, per carnalem vero generationem filii Dei potius propter nos filii hominis factus est. C H R Y. Qui vero hac pars euangeli confitit in serie nominum, nihil præiosum exinde acquirent existimant. Ne igitur hoc patiarunt, experiamur etiam hunc paup. scutari. Est enim ex iudicis nominibus copiosum haec thesauros, quia plurimum rerum indicatiua sunt nomina: nam & diuinam clementiam, & oblatas a miliebus gratia rum actions sapientum, cum enim filios impetrabant, nonne imponebant a domo. G L O. Interpretatur igitur Hely, Deus meus, vel scandens: {Q. fuit Mathat}, i. donans peccata. {Q. fuit Leui}, i. idem additus. A M B R O. Puerice Lucas quantam filios Iacob non poterat plures comprehendere, ne extra generationes engari superflua serie videbatur, licet in aliis, idest longe posterioribus, Patriarcharum canem antiqua nomina non praeteneat, sed arbitratus est: Ioseph, Iude, Symeonis, & Leui. Quatuor enim in his cognoscimus fusse virtutum: in Iude paucioris dominice per figuram mysterium prophetatum: in Ioseph præcessit ecclitatis exemplum: in Symone vindictam pudoris: in Leui officium Sacerdotis, unde sequitur: {Q. fuit Melchi}, i. idem rex meus. {Q. fuit Ianne}, i. idem dextera. {Q. fuit Ioseph}, i. idem acrificans, fuit aut altius iste Ioseph. {Q. fuit Mathathia}, i. idem dominus Dei, vel aliquid: {Q. fuit Amos}, i. idem onoran, vel onoran. {Q. fuit Naum}, i. idem consolator, vel consolat. {Q. fuit Heli}, i. idem adiutor mei. {Q. fuit Nagel}, i. idem meridies, vel meridianum. {Q. fuit Neri}, i. idem lucerna mea. {Q. fuit Melchi}, i. idem regnum meum. {Q. fuit Iacob}, i. idem robustus, vel robustus. {Q. fuit Cofan}, i. idem dominans. {Q. fuit Helmada}, i. quod est Dei mensura. {Q. fuit Her}, i. quod est vigilans, vel vigila, vel pelliceus. {Q. fuit Iesu}, i. quod est salvator. {Q. fuit Eliezer}, i. De me' adiutor. {Q. fuit Ioram}, i. dñs exultans, vel exaltans. {Q. fuit Mathas}, i. v. supra. {Q. fuit Leui}, i. v. supra. {Q. fuit Symeon}, i. idem audiuit tristitiam, vel signum. {Q. fuit Iuda}, i. v. supra. {Q. fuit Ioseph}, i. v. supra. {Q. fuit Iona}, i. colib. uel dolens. {Q. fuit Eliachim}, i. quod est Dei resurrecio: {Q. fuit Melchi}, i. rex eius. {Q. fuit Mea}, i. q. est viceris mea. {Q. fuit Mathathia}, i. domum. {Q. fuit Nathan}, i. dedit, vel dantis. A M B R O. Per Nathā aut exceptam aduentur, p. p. dignitatem ut quin unus oīus Christus Iesus, in singulis quoque maioribus genera virtutum diuerfa procederent. Sequitur: {Q. fuit David}, i. O R I. Dñs descendens in mundum allum p. peccatorum hoīum persona, & nasci uoluit de stirpe Salomonis, ut referat Mattheus, cuīs peccata fera p. sunt, & ceterorum ex quibus multi fecerunt malum in conspectu Dei. Qui uero ascendit & secundo per baptismū ortus esse describitur, ut referat Lucas, non p. Salomonem, sed per Nathā nasci, q. arguit patrē sup. Viri morte ortu Salomonis. A V G. in la. retrat. Dicendum aut, q. huiusmodi nominis Propheta argueat David, ne patitur idem iusisse homo cui alter fuerit. G R E. Nazan.

Sed ad David vltra, s. m. utrumque euangelista est generis processus indubibilis, unde sequitur: {Q. fuit Iesse}, G L O. Interpretatur David manu fortis, Iesse incensum. Sequitur: {Q. fuit Cat. au. S.Th.} 3 Obeth,

Hom. 26. Lib. 1. c. 26.

Cap. 26. In lib. de Sy nodo Nice nodi Nice nōt. Eus. Tract. 3. lib. 2. c. 14. lib. 2. c. 28. lib. 2. qd. 5. Ofone in sanctu lau. In lib. de Sy nodo Nice nodi Nice nōt. Eus. lib. 1. c. 14. lib. 1. c. 26. lib. 1. c. 26.

I lib. de Sy nodo Nice nodi Nice nōt. Eus. lib. 1. c. 14. lib. 1. c. 26. lib. 1. c. 26.

I lib. de Sy nodo Nice nodi Nice nōt. Eus. lib. 1. c. 14. lib. 1. c. 26. lib. 1. c. 26.

I lib. de Sy nodo Nice nodi Nice nōt. Eus. lib. 1. c. 14. lib. 1. c. 26. lib. 1. c. 26.

B E D A. Potest etiam tricennialis baptizati Salvatoris atata, nostri etiam baptismatis intimare mysterium propter fidē, scilicet Trinitatis, & operationem decalogi. G R E G O. Nazan. Baptizandus est tamen infantum si necessitas virga: nam virtus illius est iniubiliter sanctificari, q. non signatos transmigrare. Sed nobis in filio sepe presentē dicens: {Tu es filius meus.} A T H A. Sacra quidem scriptura ex nomine filii duplēcē intellectū offert. Iste non indigebat purgamine, nec aliquid imminebat ei periculum

B E D A. vel aliter: Iacob fratri Hely fine liberis defuncti vxorem de mandato legis accipiens genuit Ioseph: natura quidē germinis filium suū, s. m. vero legis preceptū efficitur filius Hely. A V G. de Quæ. no. & v. testamento: Probabilis n. intelligimus

Lucas adoptantis originē tenuisse, qui noluit Ioseph genitum dicere ab illo, cuius filiū esse narravit. Commodius n. filius dicitur et q. a quo fuerat adoptatus, q. diceretur ab illo genitus, c. m. carnō. non erat natus. Mattheus autem dicitur: Abraham genuit